

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง
ข้อมูล ณ วันที่ ๕ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล : นางเกษร ทองคำ

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ : บ้านเลขที่ ๑๖๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

โทรศัพท์ : ๐๘๖-๒๘๙๖๗๗๙ Facebook : สวนเกษตรทองคำ Line : ๐๘๖๒๘๙๖๗๗๙

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๙ ปัจจุบันอายุ ๔๘ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

สถาบันการศึกษา กศน.อำเภอป่าพะยอม

คณะ/สาขาวิชา

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๔๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก : เกษตรผสมผสาน

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอป่าพะยอม เป็นแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรต้นแบบของนางเกษร ทองคำ พื้นที่ดำเนินการทั้งหมด ๘ ไร่ (ที่ดินตนเอง) มีความหลากหลายของแปลงเรียนรู้ มีการจัดการพื้นที่ปลูกที่ได้รับรองการผลิตพืชอินทรีย์ ดังนี้ พื้นที่ไม้ผล ๒ ไร่ (เงาะ ทุเรียน มังคุด ลำไย) พื้นที่ประมง และเลี้ยงสัตว์ ๑ ไร่ (ปลาดุก และไก่ไข่) พื้นที่ปลูกพืชผัก ๔ ไร่ (กล้วยหอม ผักบนกระเบื้อง ผักสวนครัว) และพื้นที่อยู่อาศัย ๑ ไร่ มีการจัดการแปลงที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวอย่าง การสาธิตและฝึกปฏิบัติ แปลงเรียนรู้เป็นแปลงที่มีการผลิตตามฤดูกาลผลิต เช่น พืชผักต่างๆ โดยแปลงเรียนรู้ มีการผลิตสินค้าตามมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยได้รับใบรับรองเกษตรอินทรีย์จากกรมวิชาการเกษตร

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การเกษตรผสมผสาน/การผลิตพืชตามหลักเกษตรอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การเลี้ยงปลาตกและแปรรูปปลาตุกร้า

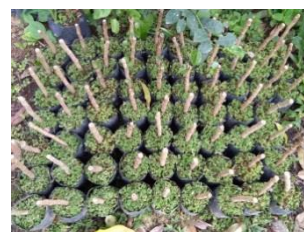
ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ/จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การเพาะขยายเห็ดนางฟ้า/การผสมดินพร้อมปลูก

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ การขยายพันธุ์พืช

ฐานการเรียนรู้ที่ ๖ การปลูกผักในโรงเรือน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๗ การเลี้ยงไก่ไข่

ฐานการเรียนรู้ที่ ๘ การปลูกผักบนกระเบื้อง

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

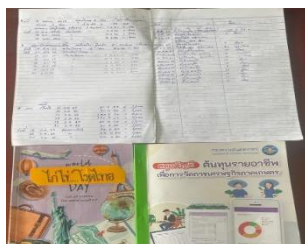
๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต
- ๒) การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การจัดทำมาตรฐานการผลิต
- ๓) การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิต
- ๔) การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช ความรู้ด้านการเกษตรทั่วไป

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) เศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) เกษตรผสมผสาน
- ๓) การจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุม้าจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรการเรียนรู้เกษตรผสมผสาน โดยวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีดังนี้

๑) เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะในการทำเกษตรผสมผสาน ให้เข้าใจหลักการ แนวคิด และสามารถประยุกต์ใช้วิธีการเกษตรผสมผสานได้จริงในชีวิตประจำวัน

๒) เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองด้านอาหารและรายได้ โดยการผลิตพืช สัตว์ และผลิตผลต่างๆ ทางเกษตรที่หลากหลายในพื้นที่เดียวกันอย่างยั่งยืน

๓) เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า ใช้ที่ดิน น้ำ และปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔) เพื่อปลูกฝังแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสนับสนุนการดำเนินชีวิตอย่างมีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน

๕) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและชุมชนโดยสร้างความมั่นคงทางอาหารและเพิ่มรายได้้อย่างยั่งยืน โดยมีเนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ดังนี้

๑) การทำเกษตรผสมผสาน ความหมายและแนวคิดของเกษตรผสมผสาน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับเกษตรผสมผสาน

๒) การวางแผนพื้นที่เกษตรผสมผสาน สำรวจและวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่ ออกแบบพื้นที่ (เช่น พื้นที่, สวนผัก, บ่อปลา, เล้าไก่, บ่อน้ำ และพื้นที่อื่นๆ)

๓) การปลูกพืชผสมผสาน การเลือกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ การปลูกร่วม และการปลูกหมุนเวียน การปลูกพืชสมุนไพร, พืชผักสวนครัว และไม้ผล

๔) การเลี้ยงสัตว์ในระบบเกษตรผสมผสาน เช่น การเลี้ยงไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ การเลี้ยงปลาในบ่อ การใช้ของเสียจากมูลสัตว์ในการผลิตปุ๋ยหมัก

๕) การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก น้ำหมักชีวภาพ การใช้เศษพืช เศษอาหารในฟาร์ม

๖) การจัดการศัตรูพืชแบบธรรมชาติ การใช้สมุนไพรไล่แมลง การใช้ระบบนิเวศควบคุมแมลงศัตรูพืช

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

มีการบูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อให้แผนที่ออกมาสามารถตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน ดังนี้

๑. เข้าร่วมประชุมและรับฟังข้อมูลจากทุกระดับ เริ่มจากการมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน อำเภอ ไปจนถึงระดับจังหวัด โดยมีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อรวบรวม ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะแบบรอบด้าน

- เข้าร่วมประชุมที่จัดโดยหน่วยงานรัฐ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ/สำนักงานเกษตรจังหวัด
- นำเสนอปัญหาจริงจากพื้นที่ เช่น ปัญหาน้ำ ความรู้ด้านเทคโนโลยี ราคาผลผลิตตกต่ำ
- เสนอแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในพื้นที่

๒. บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร ทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการประชุมหารือร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมาย และจัดทำแผนปฏิบัติการในเชิงบูรณาการที่สามารถขับเคลื่อนได้จริงในพื้นที่

๓. วิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นที่ว่ามีศักยภาพหรือปัญหาในด้านใด และจัดลำดับความสำคัญของแผนตามความเร่งด่วนและความพร้อมของแต่ละพื้นที่

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แบบแผนฯ)

ด้านการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน การประชุมคณะทำงานและคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. เป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่าย ศพก. ให้เกิดเป็นรูปธรรม จึงจัดให้มีเวทีเชื่อมโยง ศพก. และแปลงใหญ่ ในทุกระดับ เพื่อให้เกิดการประสานการทำงานเครือข่ายด้านการผลิต ด้านการตลาด รวมทั้งองค์ความรู้ต่างๆ โดยมี ศพก.หลัก และศูนย์เครือข่าย เป็นฐานเรียนรู้และเป็นแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจนเป็นการบ่มเพาะเกษตรกรที่เข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ต่อไป โดยให้คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงการดำเนินงานกันทั้งระดับประเทศ เขต จังหวัด และคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ

ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ เกษตรกรต้นแบบ (ประธาน คณะกรรมการ ศพก.) ร่วมกับแปลงใหญ่ และเกษตรกรอำเภอ จัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการได้ร่วมกันวิเคราะห์ และวางแผนการดำเนินงานของ ศพก. และแปลงใหญ่ การรับรองศูนย์เครือข่าย การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน การดำเนินงาน การสรุปผลการดำเนินงาน และอื่นๆ ตามความเหมาะสม

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับ ใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร่งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิมๆ สู่การทำเกษตร แบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เกิดจากความตระหนักถึงสุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกร จำนวนมากยังคงพึ่งพาสารเคมีอย่างมากในการเพาะปลูก ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งของผู้ผลิตและผู้บริโภคใน ระยะยาว และอีกหนึ่งแรงผลักดันคือการเห็นความเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคในปัจจุบันที่เริ่มหันมาใส่ใจเรื่อง อาหารปลอดภัย และการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จึงเกิดแนวคิดที่ว่าหากสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการ ผลิตของเราให้ปลอดภัยและมีมาตรฐานมากขึ้น ก็จะไม่เพียงแต่ช่วยรักษาสุขภาพของผู้บริโภค แต่ยังเพิ่มคุณค่า ให้กับผลผลิต และสร้างความยั่งยืนให้กับอาชีพเกษตรกรในระยะยาว

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำ เทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรที่ไม่ได้คุณภาพหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ส่งผลกระทบต่อรายได้และความมั่นคงในอาชีพ โดยการทนามีปัญหาเรื่องคุณภาพของดินที่เสื่อมโทรม

จากการใช้สารเคมีต่อเนื่อง หรือการจัดการธาตุอาหารในดินที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตไม่ดี จึงเริ่มหาวิธีการที่ยั่งยืนมากขึ้น โดยใช้ความรู้ทางวิชาการ เช่น การวิเคราะห์ดิน การจัดการปุ๋ยอย่างเหมาะสม และการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ในไร่นา เพื่อปรับปรุงคุณภาพของดินและเพิ่มประสิทธิภาพในการเพาะปลูก ซึ่งการนำแนวคิดและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วย ไม่เพียงแต่ช่วยแก้ไขปัญหามีอยู่ แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพผลผลิตให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ลดต้นทุน และช่วยรักษาสีสิ่งแวดล้อมในระยะยาวอีกด้วย

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

มีการนำเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ทางวิชาการเข้ามาปรับใช้ เช่น การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การควบคุมศัตรูพืชแบบชีวภาพ การใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา, จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง) ช่วยให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการใช้สารเคมีและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคอย่างแท้จริง

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานวิชาการหรือมหาวิทยาลัยเพื่อขยายผลงานวิจัยสู่เกษตรกรในพื้นที่ และมีการดำเนินนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพื้นที่เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่สนใจเข้ามาเรียนรู้

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีการนำงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร มาปรับใช้ในแปลงและถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้ เรื่อง การใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลงศัตรูพืช สำหรับข้อดีและประโยชน์ของไส้เดือนฝอยศัตรูแมลง มีดังต่อไปนี้

- ไส้เดือนฝอยมีพฤติกรรมในการค้นหาแมลงศัตรูเป้าหมายเอง
- ไส้เดือนฝอยสามารถเข้าทำลายแมลงศัตรูพืชหลายชนิดทำให้ตายในเวลาเพียง ๔๘-๗๒ ชม.
- ไส้เดือนฝอยไม่มีพิษตกค้างในพืช และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสภาพแวดล้อม การใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลงศัตรูพืชเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติที่มีประโยชน์

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การตรวจวิเคราะห์ดิน เพื่อทราบคุณสมบัติของดิน เช่น ความเป็นกรด ด่าง (pH) และธาตุอาหาร ในดิน เพื่อวางแผนการปรับปรุงดินและการใช้ปุ๋ยอย่างเหมาะสม

- การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมี ช่วยฟื้นฟูโครงสร้างของดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน และลดต้นทุนการผลิตในระยะยาว

- การควบคุมศัตรูพืชแบบชีวภาพ ใช้จุลินทรีย์ที่มีประโยชน์มาควบคุมศัตรูพืช แทนการใช้สารเคมี ทำให้ผลผลิตปลอดภัย และรักษาสสมดุลของระบบนิเวศ

- การใช้สารชีวภัณฑ์ น้ำหมักสมุนไพร ช่วยในการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชโดยไม่ทิ้งสารพิษตกค้าง

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๘ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)	เงาะ	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่
๑.๒)	มังคุด	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๕ ไร่
๑.๓)	ทุเรียน	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๕ ไร่
๑.๔)	กล้วยหอมทอง	พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่
๑.๕)	ผักเสี้ยน	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๕ ไร่
๑.๖)	พริกไทย	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๕ ไร่
๑.๗)	พริก	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๒๕ ไร่
๑.๘)	กะหล่ำปลี	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๒๕ ไร่
๑.๙)	ผักกาดขาว	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๒๕ ไร่
๑.๘)	แตงกวา	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๒๕ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)	ปลาตูก	จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว
------	--------	-----------------

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)	ไก่ไข่	จำนวน ๕๐ ตัว
๓.๒)	วัวพื้นบ้าน	จำนวน ๑๑ ตัว

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า กะหล่ำปลี มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเมล็ดพันธุ์	เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๒) ค่าปุ๋ยหมัก	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) ค่าตัดหญ้า	เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๔) ค่าน้ำมันเบนซิน	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๕) ค่าแรงงาน	เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๑๑,๐๐๐ บาท/ไร่
รายได้	๒๑,๐๐๐ บาท/ไร่

๒) สินค้า พริกไทยดำ มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเมล็ดพันธุ์	เป็นเงิน - บาท/ไร่
๑.๒) ค่าปุ๋ยหมัก	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) ค่าตัดหญ้า	เป็นเงิน - บาท/ไร่
๑.๔) ค่าน้ำมันเบนซิน	เป็นเงิน - บาท/ไร่
๑.๕) ค่าแรงงาน	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๔,๐๐๐ บาท/ไร่
รายได้	๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขายไข่ไก่

เฉลี่ยรายได้วันละ ๑๕๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ พืชผัก (พริก, พริกไทย, ผักเห็ด)

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๒,๐๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ยางพารา

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไร่พืชมะม่วง

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๗๕,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง : เพิ่มรายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจในครัวเรือนมากขึ้น

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น : ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์การทำงานเกษตรให้แก่เกษตรกรรายอื่นหรือผู้ที่เข้ามาดูงานในแปลง เป็นการสร้างงานและสร้างอาชีพใหม่ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มหรือความร่วมมือในชุมชน

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน : ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน สร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับชุมชนในด้านการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในแปลงช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการลดการใช้สารเคมีและทรัพยากรที่สิ้นเปลืองผ่านการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น การตรวจวิเคราะห์ดินก่อนเพาะปลูก ช่วยให้ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียสารอาหารและการปนเปื้อนในแหล่งน้ำ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภัณฑ์ เช่น ปุ๋ยหมัก น้ำหมัก ช่วยฟื้นฟูดินและควบคุมศัตรูพืชโดยไม่ทำลายระบบนิเวศ รวมถึงการใช้วิธีควบคุมศัตรูพืชแบบชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้มีการทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง โดยเป็นจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ต่อพืช การทำปุ๋ยหมักอินทรีย์คุณภาพสูงสุดของพัฒนาที่ดิน นำมาปรับใช้ในแปลงเกษตรของตนเอง และเพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถมาเรียนรู้ และนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

ในศูนย์ศพก.หลัก มีการลดใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย เช่น น้ำ ดิน เพราะมีการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดการสารเคมีหันมาใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อไม่ให้เกิดการชะล้างลงสู่แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำธรรมชาติ ช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินในระยะยาว ส่งเสริมความหลากหลายของจุลินทรีย์ในดิน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมการเกษตร ซึ่งมีส่วนสำคัญในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนต่อไป

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นางเกษร ทองคำ เจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอป่าพะยอม (ศพก. หลัก) เป็นเกษตรกรที่มีองค์ความรู้ในหลายๆ ด้าน เช่น ทางด้านการจัดทำบัญชี โดยได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม ประจำปี ๒๕๖๔ ระดับจังหวัด ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ทางด้านการจัดการดินและปุ๋ย เทคโนโลยีการจัดการดิน โดยได้รับการคัดเลือกเป็นหมอดินสาดีเด่น ด้านการทำเกษตรอินทรีย์ ประจำปีจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓ หมอดินอาสาที่ปฏิบัติงานโครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ หมอดินอาสาดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๕ ของกรมพัฒนาดิน องค์ความรู้ด้านการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยได้รับคัดเลือกเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดินระดับเขต ประจำปี ๒๕๖๔ สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และองค์ความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์อื่นๆ อีกมากมาย จากประสบการณ์ในการทำเกษตรทำให้มีองค์ความรู้หลากหลายด้านสามารถถ่ายทอดให้กับผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานในแปลงได้

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

นางเกษร ทองคำ เจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอป่าพะยอม (ศพก. หลัก) มีองค์ความรู้ในหลายๆ ด้านที่สามารถถ่ายทอดความรู้และเป็นวิทยากรได้ เช่น ทางด้านการจัดทำบัญชี ทางด้านการจัดการดินและปุ๋ย เทคโนโลยีการจัดการดิน โดยได้รับการคัดเลือกเป็นหมอดินสาดีเด่น ของกรมพัฒนาดิน องค์ความรู้ด้านการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ องค์ความรู้ด้านการประมง การเลี้ยงปลาในบ่อดิน และองค์ความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์ จากหลากหลายองค์ความรู้และประสบการณ์ในการทำเกษตรทำให้มีองค์ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดให้กับเกษตรกร สามารถเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ในด้านการเกษตรให้กับผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานในแปลง และมีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรในกิจกรรมต่างๆ ด้านการเกษตร

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

มีการร่วมลงพื้นที่ติดตาม ให้คำปรึกษา และวิธีการแก้ปัญหาแก่เกษตรกรที่มีปัญหาในพื้นที่ โดยพูดคุยกับเกษตรกรในพื้นที่อย่างใกล้ชิด และร่วมกันคิดหาวิธีแก้ไข เพื่อนำปัญหาไปประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือมหาวิทยาลัย เพื่อให้การช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น ขอรับการสนับสนุนความรู้ ปัจจัยการผลิต การอบรมเกษตรกร เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ นอกจากนี้ตนเองได้รับเป็นตัวแทนของเกษตรกรในพื้นที่ ในฐานะสมาชิกสภาเกษตรกรของอำเภอป่าพะยอม เพื่อนำปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ไปร่วมกันแก้ไขในระดับจังหวัดต่อไปด้วยเช่นกัน

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร โรคและแมลงศัตรูพืช การจัดการศัตรูพืชในพื้นที่ ข่าวสารจากหน่วยงานราชการ โดยเผยแพร่ในกลุ่มไลน์ เพชบุรีส่วนตัว เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้รับความรู้ ส่วนการให้บริการด้านวิชาการเกษตร การให้คำปรึกษา ด้านการผลิตพืช การเลี้ยงสัตว์ ประมง และการแปรรูปสินค้าเกษตร สำหรับผู้ที่มาอบรมและศึกษาดูงานในศูนย์เรียนรู้ฯ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะให้แก่เกษตรกร

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร มีการฝึกอบรม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการของหน่วยงานภาครัฐ เช่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายนอก

โดยศูนย์ศวก.หลัก เป็นแปลงเรียนรู้ ศูนย์เรียนรู้ชุมชน เปิดโอกาสให้เกษตรกรในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียงเข้ามาเรียนรู้จริงฝึกปฏิบัติจริง เพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง และมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาต่อเนื่อง

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

ประสานงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เช่น การจัดฝึกอบรม สาธิต และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกรในพื้นที่ สนับสนุนและร่วมวางแผนโครงการพัฒนาเกษตรกรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ นอกจากนี้ร่วมขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรต่างๆ ในชุมชน เช่น วิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศวก.) อย่างไรบ้าง

มีบทบาทในการวางแผนและขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเกษตร เป็นที่ปรึกษาให้เกษตรกร และหน่วยงานต่างๆ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำต้นแบบและศูนย์กลางการพัฒนาเกษตรในชุมชน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศวก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศวก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน การดำเนินงานในฐานะ ศวก. นับเป็นบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในระดับพื้นที่ ซึ่งสร้างความภาคภูมิใจ เช่น

๑) การเป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ด้านการเกษตร ได้รวบรวมองค์ความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากแหล่งต่างๆ มาเผยแพร่สู่เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่มาศึกษาดูงาน เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เกษตรกรเข้าถึงได้ง่าย

๒) การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร มีบทบาทในการฝึกอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับพื้นที่ เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓) การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในชุมชน ทำให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกัน เช่น เกษตรแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน หรือแปรรูปสินค้าเกษตร

๔) ความภาคภูมิใจในฐานะผู้นำและผู้ให้ ได้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน สร้างแรงบันดาลใจให้กับคนรุ่นใหม่ในพื้นที่หันมาสนใจอาชีพเกษตร

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

นางเกษร ทองคำ ศวก. อำเภอป่าพะยอม เป็นตัวแทนของภาคประชาชนเข้าร่วมโครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างความตระหนักรู้ และขับเคลื่อนกลไกการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้ง ๗ ภาคี ในระดับพื้นที่ ได้แก่ ราชการ ผู้นำศาสนา วิชาการ เอกชน ประชาชน ประชา

สังคม และสื่อสารมวลชน ให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ที่ส่งผลต่อการสร้างสังคมที่เข้มแข็ง การปรับเปลี่ยนค่านิยมให้เสียสละ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ เอื้อเฟื้อแบ่งปันผู้อื่น โดยอาศัยหลักการทรงงานและการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อนำมาปรับใช้ในพื้นที่และขยายผลเพื่อ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่พี่น้องประชาชนในพื้นที่

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

มีจิตอาสาและพร้อมเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอยู่เสมอ โดยเฉพาะในด้านการเกษตร ให้ความช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นในชุมชนด้วยความเต็มใจ รวมถึงการเข้าร่วมประชุมของหน่วยงานต่างๆ เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรและสร้างความสามัคคีในชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ทำการเกษตรสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ น้อมนำ "ศาสตร์พระราชา" มาเป็นหลักปฏิบัติ

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

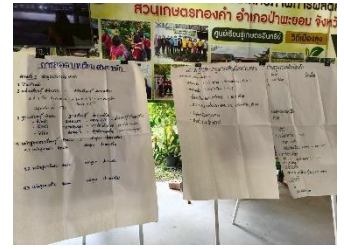
ประธาน ศพก. และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การสัมภาษณ์แบบเดียว และจับประเด็นถอดบทเรียนเขียนลงบนกระดานขี้ผึ้ง

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

บางคำถามมีความซับซ้อน ไม่ชัดเจน ข้อเสนอแนะคือใช้เครื่องมือช่วย เช่น ผัง Mind Map, Timeline, แบบสอบถามปลายเปิด

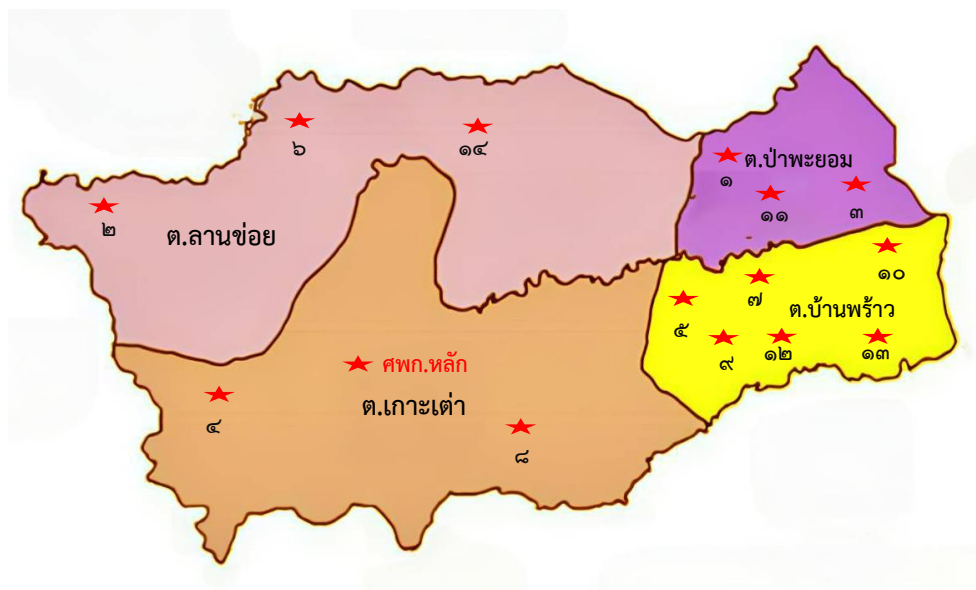

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ
๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์หลักและศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอป่าพะยอม

รายละเอียดศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านปาบ	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑	ป่าพะยอม	นายดาบตำรวจโชคดี มูลโกภาส

๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านห้วยหลุด	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๒	ลานข่อย	นางวันฉัตร เกลี้ยงคลั่ง
๓	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนป่าพะยอม	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑	ป่าพะยอม	นางวรวลัญช์ ช่อสม
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไม้ผลบ้านไสเสียบ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	เกาะเต่า	นายสมโชค ช่วยเนื่อง
๕	กลุ่มแม่บ้านสายใยรักแห่งครอบครัว	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๖	บ้านพร้าว	นางชุม ฉิมรักษ์
๖	ศูนย์เครือข่ายแก้วมังกร	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	ลานข่อย	นายสามารถ แก้วรักษ์
๗	ศูนย์เครือข่ายปาล์มน้ำมัน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๙	บ้านพร้าว	นางประทีป สมประสงค์
๘	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านนา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๓	เกาะเต่า	นายอำไพ สังกัแก้ว
๙	ศูนย์เครือข่ายประมง ม.๔ บ้านพร้าว	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๔	บ้านพร้าว	นางสาวสุคนธา พลอยดำ
๑๐	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านไส้อ	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๕	บ้านพร้าว	นางว่อน บุญเอียด
๑๑	ศูนย์เครือข่ายประมง ม.๓ ป่าพะยอม	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๓	ป่าพะยอม	นายเอกชัย ช่วยเนื่อง
๑๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสวนรุ่งทวีชัย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	บ้านพร้าว	นางจรูญลักษณ์ รุ่งทวีชัย
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน (สวนนอโม)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	บ้านพร้าว	นางสาวยุพิน วงศ์ษา
๑๔	ศูนย์การเรียนรู้ฝรั่งกิมจู (สวนทวีเทพ)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๒	ลานข่อย	นางวรกมล เทพทวี